

СПОРТИВНИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДАХ СТАРОДАВНІХ ГРЕКІВ

В статті досліджено тене́зу та трансформацію змісту таких фундаментальних цінностей, як Благо, Добро, Краса, Справедливість під кутом зору спортивної діяльності в філософських поглядах стародавніх греків. Визначена взаємодія процесів гуманізації спорту та трансформації смислового навантаження таких його ключових слів, як "вправа", "займатися", "атлет" у бік їх філософського змісту. З'ясовано, що цінність, з одного боку, слід розуміти як щось позитивне, а з другого, розглядати її як певну значимість, а аксіологію трактувати як теорію про значимості.

Ключові слова: філософія, міфологія, аксіологія, значимості, соціальні цінності, спорт.

Вступ. Вкрай важливою проблемою, яка постала сьогодні перед трансформаційним українським суспільством є проблема усвідомлення сутності істинних й неістинних цінностей, від якого, без перебільшення, залежить його майбутнє. Ось чому, беручи до уваги двозначність, яка має місце в українській мові, є всі підстави, з одного боку, розглядати цінність як щось позитивне, а з другого, розуміти її як певну значимість, а аксіологію трактувати як вчення про значимості.

Постановка проблеми. Досліджуючи питання спортивного виміру феномену соціальних цінностей в філософських поглядах стародавніх греків, варто, насамперед визначити їх зміст та ознаки. Тому основним завданням цієї статті є комплексний аналіз не в повній мірі дослідженого питання генезису та трансформації змісту таких фундаментальних цінностей, як Благо, Добро, Краса, Справедливість саме під кутом зору спортивної діяльності в філософських поглядах стародавніх греків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундаментальна проблема цінностей, як суттєвої складової особистості, є в центрі уваги багатьох філософських шкіл та напрямків, що визначає пріоритетний характер філософських досліджень таких відомих вчених, як В. Андрущенко, М. Бахтін, Т. Бутківська, М. Гайдегер, Л. Губерський, А. Гулига, Ж. Дерріда, М. Каган, С. Кримський, О. Лосєв, М. Попович, М. Михальченко, Ж. П. Сартр, В. Табачковський, М. Шелер, В. Шинкарук та ін. Проблема осмислення сутності спортивного виміру соціальних цінностей в філософських поглядах стародавніх греків є малодослідженою, що потребує свого подальшого, комплексного аналізу.

Мета дослідження. Метою статті є аналіз розвитку смислу таких слів, як "вправа", "вправляти, займатися" та "атлет, борець", які вже з епохи Античності починають поступово набирати саме філософського змісту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи питання спортивного виміру соціальних цінностей в філософських поглядах стародавніх греків необхідно підкреслити, що вже в філософії стародавньої Греції проглядається різне бачення в осмисленні питання абсолютної та відносної сутності самої категорії цінності. Так, якщо Платон розумів вищі цінності як абсолютні та тотожні з буттям, то софісти, які виходили з того, що людина є мірою усіх речей, вважали будь-які цінності індивідуальними та відносними. Хоча Аристотель, як і Платон обґрунтовував існування таких абсолютних цінностей, як щастя, справедливість, а також саму особистість, разом з тим наголошував на відносності усієї сукупності цінностей, оскільки дитині, мужу мудрецю цінними видаються несхожі між собою речі. Тому не випадково, що Аристотель вважав, що мудрість як раз і полягає в тому, щоб "осягнути розумом речі за своєю природою найбільш цінні" [1: 64]

Відомо, що вся історія розвитку аксіології, як напряму філософствування, що має своїм предметом цінності та їх природу (від грецького *axios* – цінність, вартість та *logos* – слово, поняття, вчення) представниками багатьох філософських шкіл і напрямків, присвячена саме осягненню розумом речей, що є за своєю природою найбільш цінними.

В науковий обіг сам термін "аксіологія" був введений в 1902 році французьким філософом П. Лапі, а в 1908 р. Е. фон. Гартман виокремив аксіологію у якості суттєвої складової цілісної системи філософського знання нарівні з натурфілософією, теорією пізнання, метафізикою, етикою та естетикою. Причому, вихід у світ трьох частин книги "Мікрокосм" (1856–1864 pp.) неокантіанця Р. Лотце започаткував саме аксіологічний етап в філософській науці.

Отже, досліджуючи питання спортивного виміру соціальних цінностей в філософських поглядах стародавніх греків, важливо зазначити те, що сам термін "цінність" пройшов складний шлях трансформації та відокремлення його змісту, як від політекономічного навантаження, так і поступового

відходу від його ототожнення з "суб'єктивним буттям" особистості, що є майже синонімом блага, яке було об'єктом розгляду в філософії, починаючи з часів старших софістів [2: 126–133].

Разом з тим, бурхливий розвиток матеріального виробництва, який неминуче потягнув за собою ускладнення всієї системи соціальних відносин, обумовив становлення й розвиток таких понять, що відбивають досить складну систему цінних властивостей буття, що вбирала в себе як позитивний, так і негативний, "антиціннісний" сенс. І саме текучість та рухомість соціального життя, "виступи та міркування на площі, в народних зборах або на засіданні суду у відповідності з публічним характером суспільного життя у грецькому полісі, – наголошує Е. Д. Фролов, – відточували не лише красномовство, але й розум, стимулювали перевід різних життєвих явищ на мову більш менш точних понять, рівно як і виведення грою цих понять перших логічних закономірностей" [3: 63].

Саме подальший розвиток цих понять обумовлює процес наступності поколінь, функціонування та трансформацію традицій у формі таких сталих ціннісних символів та образів, як герої міфологічних сюжетів, суспільні та релігійні діячі, насамперед преподобні святи, а зрештою, і таких філософських та естетичних категорій, як благо, істина, краса, добро, справедливість. Відомо, що давньогрецькі міфічні герої, перш за все, боги Олімпу являли собою яскраве уособлення таких соціальних цінностей, як добро, краса, справедливість, а їх імена нерідко символізували зазначені цінності та сутнісні ознаки характеру людини. Життя богів, які ніколи не хворіли і мали людське тіло, але значно більших розмірів, стародавні греки уявляли, як перенесене у вічність. Не дивлячись на те, що богам Олімпу були властиві усілякі пристрасті, страждання й труднощі, що завдавали їм прикрощів не менше ніж людям, стародавні греки вважали по-справжньому повноцінним та успішним тільки таке життя, в якому поєднувались між собою добро і зло, істина та не істина. Як бачимо, в міфах стародавньої Греції присутня яскраво виражена аксіологічна тематика у вигляді вічної проблеми будь-якого суспільства, яка полягає у визначеності міри, співвідношення добра і зла в житті кожної людини.

Досліджуючи питання про сутність соціальних цінностей в історії соціально-філософського знання важливо наголосити на тому, що в працях античних філософів проблема цінності розглядалася як компонент теорії буття, оскільки його цілісність розумілася у вигляді абсолютної цінності для людини, яка ж до того, є носієм естетичних та етичних переконань. Саме Сократ одним з перших філософів епохи Античності поставив питання про сутність цінностей, їх роль у житті людини та суспільства. Розгляд цієї проблеми Сократ розпочинає з питання про те, що є Благо й який зміст воно містить в собі.

Так, Сократ у своєму діалозі з софістом Полом, визначаючи благо як здоров'я, мудрість, багатство, а не-благо, як все, що протилежне їм, наголошує на тому, щоб його опонент визнав те, що не-благо здійснюється заради проміжного, але, навпаки, проміжне заради блага, тому ми шукаємо його навіть у ходінні, або перебуванні на місці [4: 284–285].

У філософському вченні Платона Благо або Єдине ототожнювалось з Буттям, Красою, Добром. І саме у часи Сократа та Платона, завдяки їх філософським теоріям, в науковий обіг увійшла понятійна тріада: Істина, Краса, Добро. Більш того, важливою рисою філософського вчення Сократа та Платона було те, що ціннісна проблематика, яку вони всебічно досліджували, була вмонтована як в поняття об'єктивного світу, так і об'єктивності істинного буття. Платон у своєму відомому творі "Закони" дає пораду законодавцю так вибудовувати розподіл цінностей та забезпечувати їх ієрархію, щоб вона була основою суспільного щастя. "Саме цінне за правом, – наголошує Платон, – це блага, що відносяться, насамперед до душі, якщо в ній має місце розсудливість, потім чудові якості тіла, а також так звані блага, що відносяться до майна або добробуту" [5: 168–169; 6: 96–697].

Як бачимо в тріаді благ: душі, тіла, причому не всього, а лише його чудових якостей та добробуту, ієрархія цінностей вибудовується Платоном методом дедукції, з піднесеного, багато в чому сакрального – душі, до суто земного – майна, блага. Але проміжною ланкою у цій градації Платона є чудові якості тіла, пов'язані, на нашу думку, з його здатністю до удосконалення шляхом довготривалого, наполегливого, якщо завгодно аскетичного, виконання відповідних спортивних вправ, будь це гімнастика чи метання диска.

В цьому плані постає вкрай важлива проблема як етимології, так і подальшого розвитку смислу таких слів, як "вправа", "вправляти, займатися" та "атлет, борець" зміст яких в епоху античності поступово набував трьох наступних смислових значень: а) сенсу вправи тіла, тобто фізичного смислу, б) вправи розуму та волі, тобто морального смислу, в) релігійного змісту [6: 9]. Слід також пам'ятати, що "спорт проходить різні етапи гуманізації: від ідентифікації його з агресивними та потворними потягами людської природи до рівня жертвовної героїзації атлетів" [7: 224]. Разом з тим, процес набуття словом "атлет" свого суто філософського смислу йшов в межах зазначеного нами процесу гуманізації спорту, подальший аналіз якого має, на наш погляд, наукову перспективу. З огляду на це, постає вкрай важливе питання про співвідношення мови та діяльності, зокрема спортивної, яка вже в епоху античності обумовила процес трансформації смислу слова "вправа" як суто фізичного, багато в чому спортивного акту, що передбачає, насамперед, значну затрату фізичної енергії, вправу розуму та волі, що містить в собі не стільки фізичний, скільки моральний смисл.

Ось чому у нас відсутні підстави розглядати мову лише як певний набір слів та інших елементів, що можуть бути зафіксовані, виділені в тій чи іншій мові, тому, що мова "є діяльністю, що продовжується, а така діяльність, – наголошує відомий грузинський філософ М. Мамардашвілі – містить в собі можливість породження все нових та нових смислів" [8: 204]. І саме породження будь-якою мовою все нових та нових смислів відбувається як в сфері духовної, власне мовної, так і відповідної предметної, матеріальної діяльності, будь це спортивна чи трудова, що неминує викликає певні асоціації, уявлення у вигляді тих чи інших думок, що є, як зазначав німецький просвітник Христіан Томазій, "внутрішньою мовою" [9: 91]. В аналізованій ситуації присутній дуже важливий момент, на який і звернув увагу Христіан Томазій, наголошуючи на тому, що для чого знадобилось би людині мислити, якщо вона була б одна, поза суспільством [9: 91].

В такому випадку йдеться про те, що якраз не в ситуації самотності, певної робінзонади, а в умовах суспільних відносин, людина, здійснюючи ту чи іншу, перш за все колективну діяльність, має можливість оперувати своїми думками саме в форматі "внутрішньої мови", яка визначає продуманість діяльності. В свою чергу, "продуманість діяльності, – наголошує Н. Ковтун, – вказує на її раціональний характер, адже одним з критеріїв раціональності є досягнення мети. Якщо досягнення мети під час діяльності вказує на її раціональний характер, то відсутність результату зазвичай вказує на можливість ірраціональних способів і методів діяльності" [10: 134]. Разом з тим, саме в спортивній діяльності, відсутність бажаного результату, скажімо, на престижних міжнародних, або олімпійських змаганнях не завжди може вказувати на можливість ірраціональних способів і методів цієї діяльності, якщо це не пов'язано з проблемою вживання допінгу. Не дивлячись на те, що подальший всебічний аналіз процесу трансформації смислу наведених вище таких слів, як "вправа", "вправляти, займатися" та "атлет, борець" виходить за межі нашого дослідження, варто звернути увагу на те, що "...перенесення поняття вправи – "аскетизму" – тіла в душу, з гімнастики в моральну діяльність могло статися за законом простої аналогії" [11: 119].

Зрозуміло, що подібне перенесення, яке є не одноразовим актом і охоплює життя не одного покоління, можливе лише при наявності у тіла саме тих чудових якостей, про які говорить Платон, вибудовуючи свою оригінальну тріаду цінностей, що стала предметом нашого попереднього аналізу. Тому суттєвою ознакою ідеалістичного реалізму, який започаткував Платон та в подальшому розвинув Г. Гегель, є іманентна єдність буття та цінностей, онтології та аксіології.

Отже, генеза аксіології як самостійної галузі філософських знань, обумовила розмежування змісту категорії буття на такі дві складові, як реальності та цінності, як об'єкта прагнень та бажань особистості, що самостверджує себе в процесі діяльності, зокрема спортивної. Тому не випадково те, що Платон був переможцем в панкратіоні: давньогрецьких боях без правил, а його безпосередня участь в спортивних змаганнях, наклала свій відбиток на його теорію державного устрою, згідно якої спортивна діяльність відіграє неабияку роль в формуванні світогляду особистості [12]. Заслуговує на увагу теза В. Вепрука про те, що "заняття гімнастикою (Платон у молодості був переможцем в олімпіаді з метання диска) покликані були приборкати тіло" [11: 122].

Зазначена обставина впливає з вчення Платона про існування двох світів: світу тілесного і світу ідей, а все матеріальне має джерелом світ духовний. Більш того, Платон, за яким "стільки потрібно мати прихильності до тіла, скільки воно бере участь у служінні філософії", особливо підкреслює, що тільки гімнастика й музика є такими заняттями, що личать благородному мудрецеві [11: 122].

Про те, що згідно переказу, філософській діяльності Платона передували його заняття атлетикою та навіть успішні виступи на престижних істмійських змаганнях, що не могло не вплинути на формування його уявлень щодо сутності цінності Істини, Краси та Добра, зазначає відомий дослідник філософського вчення Платона В. Асмус [13: 14].

Про значний вплив спортивної діяльності на становлення й розвиток поглядів вчителя Платона Сократа на сутність понятійної тріади: Істини, Краси, Добра, говорить й те, що йому належить глибоке розуміння здоров'я. Останнє, наголошує Сократ, це не все, але все без здоров'я – ніщо. Тому, зауважує Сократ, він хоче за допомогою гімнастики всього тіла, зробити здоров'я більш урівноваженим [12], що є наочним втіленням такої цінності, як краси й не лише матеріальної, а й духовної.

Розглядаючи питання про вплив спортивної діяльності на формування філософських поглядів Піфагора та Євріпіда, слід звернути увагу на наступні обставини. По-перше, у житті Піфагора, який не залишив завершених на папері філософських творів, дуже важко виокремити цілісне ядро його філософських поглядів, основою яких було уявлення про те, що в основі всього, що існує в об'єктивному світі, його першоелементом є число, ми можемо знайти цікаві факти про те, що він був чемпіоном однієї з перших Олімпійських ігор з рукопашного бою. Поза всяким сумнівом є те, що активне заняття Піфагором успішною спортивною діяльністю визначило його довголіття, оскільки він прожив майже сто років.

По-друге, відомий філософ, драматург Стародавньої Греції, автор 17 трагедій та сатиричної драми "Кіклоп", Євріпід займався гімнастикою, навіть був переможцем спортивних змагань серед хлопчиків,

але не був допущений на Олімпійські ігри внаслідок свого молодого віку [12].

Отже, з невеликого екскурсу в історію не лише філософської думки відносно уявлень Сократа та Платона щодо сутності таких цінностей як Добро, Краса, Істина, а й так би мовити їх спортивної діяльності, а також спортивних досягнень Піфагора та Євріпіда, можна зробити висновок, що заняття відповідними спортивними вправами не лише сприяє самостверженню особистості як в сфері філософської, так і спортивної діяльності, а й формує такі її вольові якості, як силу тіла, духа, розуму, а також мужність, завзятість, наполегливість та меткість.

Розглядаючи питання про бачення Аристотелем сутності цінностей, слід наголосити, що йому належить оригінальна градація благ на "цініми" (душа, розум, добродієність), "хвалими" (добродієності, дії яких викликають похвалу) та "можливі" (сила, краса, влада, багатство) [14: 8–9]. Якщо порівняти градацію благ у Платона, аналіз якої ми здійснили вище, та наведену їх ієрархію у Аристотеля, то заслуговує на увагу те, що у двох великих філософів епохи Античності, перегукується характеристика таких благ, як душа та багатство у Аристотеля та майно, добробут у Платона.

Причому оригінальність підходу Аристотеля в осмисленні сутності аналізованих цінностей полягає в тому, що він серед них виокремлює силу та красу, які в нього аналізуються у відповідній парі, тому, на наш погляд, потребує подальшої уваги проблема співвідношення таких цінностей як сила та краса, саме у спортивній діяльності. В цьому плані вкрай важливим є підхід Аристотеля в розумінні співвідношення таких понять як щастя, яке несе в собі значне аксіологічне навантаження та діяльності, зокрема й спортивної, яка є об'єктом нашого дослідження. Щастя, зауважує Аристотель, насамперед ціниться тому, що є початком будь-якої діяльності в значенні кінцевої мети, оскільки все інше здійснюється заради нього [15: 71; 73–74; 128; 179–180] і що наповнює саме ціннісним змістом будь-яку діяльність, зокрема й спортивну.

Висновки. Отже, розгляд таких проблем, як природа цінності, місце людини в ціннісному розумінні світу крізь призму спортивної діяльності в філософських поглядах стародавніх греків, передбачає осмислене звернення до сфери аксіології, визначення її світоглядного потенціалу. Настанови та смисли, виявлені в процесі дослідження еволюції основних аксіологічних ідей Античності свідчать, що аксіологія залишається найважливішим елементом сучасного пізнання – вона актуалізується через людину та її діяльність, у тому числі діяльність соціальну – зокрема, й спортивну.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Аристотель Нікомахова етика / Аристотель. – К. : Аквілон-плюс, 2002. – 480 с.
2. Морозкина З. Н. Софист Горгий и его учение о бытии / З. Н. Морозкина // Античность и современность / ред. М. Е. Грабарь-Пассек, М. Л. Гаспаров, Т. И. Кузнецова. – М. : Наука, 1972. – 503 с.
3. Фролов Э. Д. Факел Прометея. Очерки античной общественной мысли : [монография] / Э. Д. Фролов. – Л. : Изд-во Ленгос. ун-та, 1981. – 160 с.
4. Платон Сочинения / Платон. – Т. 1. – М. : Мысль, 1968. – 636 с.
5. Платон Сочинения / Платон. – Т. 3. – Ч. 2. – М. : Мысль, 1972. – 678 с.
6. Сидоров А. Древнехристианский аскетизм и зарождение монашества / А. Сидоров. – М. : Православный Паломник, 1998. – 528 с.
7. Ібрагімов М. Філософія спорту як трансдисциплінарна галузь знань / М. Ібрагімов // Практична філософія. – 2015. – № 1 (55). – С. 222–227.
8. Мамардашвили М. К. Лекции по античной философии / М. К. Мамардашвили. – М. : Прогресс – Традиция, Фонд Мераба Мамардашвили. 2009. – 248 с.
9. Деборин А. М. Очерки социально – политической мысли в Германии конец XVII – начало XIX в. Т. II / А. М. Деборин. – М. : Наука, 1967. – 401 с.
10. Ковтун Н. До проблеми визначення поняття "соціальна активність" / Н. Ковтун // Українська полоністика. – 2014. – Вип. 11. – С. 129–137.
11. Вепрук В. Аскетичні моменти в релігійно-філософських поглядах стародавніх греків / В. Вепрук // Науковий вісник Чернівецького університету : [збірник наукових праць]. – Вип. 249–250. Філософія. – Чернівці : Рута, 2005. – С. 117–123.
12. Режим доступа : https://blogbad.irina.blogspot.com/2014/03/blog-post_2799.html.
13. Асмус В.Ф. Платон. : [монография] / В. Ф. Асмус. – М. : Мысль, 1975. – 220 с.
14. Кавалеров А. А. Цінність у соціокультурній трансформації : [монография] / А. А. Кавалеров. – Одеса : Астропринт, 2002. – 221 с.
15. Аристотель Сочинения / Аристотель. – Т. 4. – М. : Мысль, 1983. – 830 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Arystotel Nikomakhova etyka [Nicomachean Ethics] / Arystotel. – K. : Akvilon Plus, 2002. – 480 s.
2. Morozkina Z. N. Sofist Georgii i yego ucheniie o bytii [Sophist Georgii and His Doctrine of Existence] / Z. N. Morozkina // 'Antichnost' i sovremennost' [Antiquity and Modernity] / red. M. E. Grabar-Passek, M. L. Gasparov, T. I. Kuznetsova. – M. : Nauka, 1972. – 503 p.
3. Frolov E. D. Fakel Prometeia. Ocherki antichnoi obschestvennoi mysli [Prometei's Torches] : [monografiia] / E. D. Frolov. – L. : Publishing House Lenhos. – University Press, 1981. – 160 p.

4. Platon Sochineniia [Works] / Platon. – Т. 1. – М. : Thought, 1968. – 636 p.
5. Platon Sochineniia [Works] / Platon. – Т. 3. – Part 2. – М. : Thought, 1972. – 678 p.
6. Sidorov A. Drevnekhristsianskii asceticism i zarozhdeniie monashestva [Old Christian Asketism and Rise of Monks] / A. Sidorov. – М. : Pravoslavnyi Palomnik, 1998. – 528 s.
7. Ibragimov M. Filosofiia sportu yak transdistsyplinarna haluz' znan' [Philosophy of Sport as a Transdisciplinary Field of Knowledge] / M. Ibragimov // Praktychna filosofiia [Practical Philosophy]. – 2015. – № 1 (55). – S. 222–227.
8. Mamardashvili M. K. Leksii po antichnoi filosofii [Lectures on Ancient Philosophy] / M. K. Mamardashvili. – Moscow : Progress – Traditsiia, Found Meraba Mamardashvili. – 2009. – 248 s.
9. Deborin A. M. Ocherki sotsial'no-politicheskoi mysli v Germanii konets XVII – nachalo XIX v. T. II [Essays on the Socio-Political Thoughts in Germany at the End of XVII – to the Early XIX Centuries] / A. M. Deborin. – М. : Nauka, 1967. – 401 p.
10. Kovtun N. Do problemy vyvchennia poniattia "sotsial'na aktyvnist" [To the Problem of the Definition of "Social Activity"] / N. Kovtun // Ukrain'ska polonistyka [Ukrainian Polish Studies]. – 2014. – Vol. 11. – S. 129–137.
11. Vepruk V. Asketychni momenty v religiino-filosofskiykh pogliadakh starodavnikh grekiv [Ascetic Moments in Religious and Philosophical Views of the Ancient Greeks] / V. Vepruk // Naukovi visnyk Chernivets'koho universytetu [Scientific Bulletin of Chernivtsi University] : [zbirnyk naukovykh prats']. – Vol. 249. – 250. Filosofiia. – Chernivtsi : Ruta, 2005. – S. 117–123.
12. Rezhym dostupu : https://blogbad.irina.blogspot.com/2014/03/blog-post_2799.html.
13. Asmus V. F. Platon [Platon] / V. F. Asmus. – М. : Mysl', 1975. – 220 p.
14. Kavalerov A. A. Tsinnist' u sotsiokul'turnii transformatsii [Value of Social and Cultural Transformation] : [monografiia] / A. A. Kavalerov. – Odessa : Astroprint, 2002. – 221 p.
15. Arystotel Sochineniia [Works] / Arystotel. – Т. 4. – М. : Mysl', 1983. – 830 p.

Олексин И. Я. Спортивное измерение социальных ценностей в философских взглядах древних греков.

В данной статье исследован генезис и трансформация содержания таких фундаментальных ценностей, как Благо, Добро, Красота, Справедливость под углом зрения спортивной деятельности в философских взглядах древних греков. Установлено взаимодействие процессов гуманизации спорта и трансформации смысловой нагрузки таких его ключевых слов, как "упражнение", "заниматься", "атлет" в сторону их философского содержания. Определено, что ценность, с одной стороны, следует понимать как что-то положительное, а, с другой, рассматривать ее как определенную значимость, а аксиологию трактовать как теорию о значимостях

Ключевые слова: философия, мифология, аксиология, значимости, социальные ценности, спорт.

Oleksyn I. Ya. Sport Dimension of Social Values in the Philosophical Views of Ancient Greeks.

The complex analysis of virtually unexplored in social philosophy questions of formation and transformation of fundamental values such as Good, Kindness, Beauty, Justice from the perspective of sports activities in the philosophical views of the ancient Greeks is made in this article. The interaction processes of humanization and transformation of semantic load of such keywords as "exercise", "to train", "athlete" in the direction of their philosophical content is installed. It was determined that the value on the one hand should, be understood as something positive and on other hand should be seen as a significance of values but the axiology should be interpreted as a theory of relevance. The author examines the crucial question of correlation between language and activities, including sports, which led process of transformation of meaning of the word "exercise" in ancient times as purely physical into the exercise of reason and freedom that contains not so much physical as moral content. In the article the thesis is based on appearing of axiology as an independent branch of philosophical knowledge and led to the differentiation of being meaning into 2 parts such as reality and values as an object of aspiration and desires of individual, which self-actiwilized in the activities, including sports. The author draws attention to the need for further, complex analysis of such fundamental values as beauty, sports activities which were considered by such philosophies as Plato and Aristotle. An important result of the study is that the author is based on relevant philosophical sources, made an analysis not only of philosophical beliefs of Socrates, Plato, Aristotle, in the forwards of social values, but their direct involvement in the sport life of ancient Greece that expands our conception of the content its philosophical essence and sport culture.

Key words: philosophy, mythology, axiology, theory of relevance, social values, sport.